

Tolas ni San Pablo Dira do Taga-Roma

Introduction

Tolas ya ni Apostol Pablo dira do taga-Roma a patanggalan na sira do plano na a kabisita na sira, ta plano na o kapayministerio na dira as kangay na pa anti do España do sidong da sia. Mian do tolas aya o explanasion ni San Pablo do inmonmoan no panganohdan aya Cristianismo as kano kaparin pa no viay a onotan no asa ka Cristiano. Niaya o asa ka libro a kakompletoan no mensahe a pinananawo ni San Pablo.

Makarahan o kapakapia na dira so Dios ni San Pablo as kanakem na so kapaydasal na nira am pavatahen na o kakpehan no mensahe no libro aya. Niaya o tema naya: “No Evangelio aya o kapanmoan ta sia ta sincharan no Dios a mahosto do salapan na o tawo a manganohed as masaray ni Jesus” (1:17).

Niaya sa o topiko a omexplika no tema no libro aya: (1) Atavo a tawo, Judeo kano Hentil am maykaylangan a mahosto do salapan no Dios a makayamot do kapaytavotavo no tawo a makagatogatos. (2) No voyvoh a ichaparin a mahosto do salapan na am do saray ni Jesu Cristo. (3) Mian o vayo a viay di Cristo a resolta no relacion do Dios. (4) Mian dana o kaydamnayan no aktokto no manganohed do kabo dana no kastigo as kasidong dana diaten no Masanto a Espirito a manghomis do marahet. (5) Do chapters 5-8

am explika pa ni San Pablo o serbi no pidipidit sa no Dios as kano vayo a relasion no Espirito Santo do asa ka manganohed. (6) No explanasion no plano no Dios do Hentil kano Judeo. No kaskeh da manganohed no Judeo di Jesus am parte ya no plano no Dios do kalibrian da no Hentil amna fermi sava anti a di manganohed o Judeo. (7) Do kavosan na am no explanasion no kaparin aya no viay a kanatonan no relasion do kadwan. Sakopen na nia o addaw no kadwan, serbisio do Dios, anongen no asa ka Cristiano do gobierno, anongen do kapayengay as kano komapet do manamonamo a konsinsia. (8) Personal a toyotoyon kano vidin sa ni San Pablo as kano kadaday na so Dios.

Outline

Introduction kano tema 1:1-17

No kapangaylangan no tawo so kalibrian 1:18-3:20

An maypaypango o kalibrian do Dios 3:21-4:25

No vayo a viay di Cristo 5:1-8:39

No plano no Dios do Israel 9:1-11:36

No dadakay no asa ka Cristiano 12:1-15:13

Conclusion kano kapakapia so Dios 15:14-16:27

¹ Si Pablo ako a asa ka pachirawatan ni Jesu Cristo as tinawagan kano tinongdo a mapawnonong so Evangelio aya no Dios,

² a niaya so pinapanmo no Dios do Chirin na a pinatolas da no profeta na sa kaychowa

³ a komapet do Manganak naya a si Jesu Cristo a asa ka tayabo no Patol David do katawo na,

⁴ as sincharan pa a Manganak no Dios a makayamot do makakniknin a ipakapamarin na a pinavoya na do nakapirwa na a mayvangon as kano kayan sia no kanamonamoan aya a voyvoh a no Dios so yanan na.

⁵ Makayamot do rakoh a grasia no Apo taya a si Jesu Cristo am tayto kami a nakarawat so mato a privilihio a apostoles a mapawnot so tawotawo do atavo a nasiones a manganohed as masaraya nia

⁶ a nia so tayto nio pachividangan a makayamot do nakapanganohed nio di Jesu Cristo a iya so tomnawag dinio.

⁷ Tolas ko ya dinio a ichaddaw a kakakteh as tawotawo no Dios do Roma. Bendisionan kamo pa no Dios Ama as kano Apo taya a si Jesu Cristo as kapakarawat nio pa so grasia kano kaydamnayan no aktokto.

⁸ No manoma am pamahmahsan ko o Dios a makayamot di Jesu Cristo do saray nioaya a nia so tayto a mavahey do atavo a kavahayan.

⁹ No Dios a iya so tayto ko a payserbian as pawnonongen so Evangelio a komapet do Manganak naya o makapanmo sia o kadi ko abhehbesan a makanakem dinio a ipachahoahok,

¹⁰ as kafermi ko pa komdaw sia do Dios o kaparin ko pa a makarapit dinio a kakakteh.

¹¹ Oyod a rakoh diaken o kakey ko a makavoya dinio as kano kaparin ko a mapagsagsal kano mapaypahni dinio do saray taya no Dios

¹² a nia so makatoroh pa diaken so rakoh a kasoyosoyotan do kapaychakasa ta a mapagsagsal so kadwan diaten.

¹³ Kakakteh, tayto pa abo o nakapakarapit ko dinio, pero ichakey ko o kapanmo nio sia o nakasanib ko na a mayplano so kapangwan ko dinio tapian maparin ako pa a mananawo as kapawnot ko so tawotawo do Dios a akma so namarin ko do kadwan a kavahayan da no Hentil.

¹⁴ Ta rakoh o atbayen kano anongen ko a mapawnonong do atavo a tawo, dira do Griego kano dia Griego, sira o masosolib anmana sira a abo so pinachinanawan,

¹⁵ dawa makayamot diaya am tayto ako mahoho a makarapit a mananawo dinio do Roma.

No ipakapamarin no Evangelio ni Cristo

¹⁶ Ipachisnek koava o Evangelio aya, takwan niaya o yanan no ipakapamarin no Dios a om libri sira so atavo a manganohed sia. Pinawnonong ya dira do Israel a manoma as kwanasaw am do atavo a tawotawo.

¹⁷ As do Evangelio paya o kapanmoan ta sia ta sincharan no Dios a mahosto do salapan na o tawo a manganohed as masaray ni Jesus a akma so vatahen no nakatolas a Chirin na, "No tawo aya a sincharan no Dios a mahosto do salapan na am mian o viay na a makayamot do saray na."

No nakapakagatos no atavo a tawo

¹⁸ Amna oyod a matalamad o soli no Dios aya a mian do hanyit do atavo a tawo a mamarin so marahet kano machikontra sia as omsaloyal so kapanmoan so kakawyoran aya. Matalamad o kapayanong no kastigo no Dios dira atavo,

¹⁹ takwan no mayanong da mapanmo a komapet do Dios am masehdang dira, ta no Dios a mismo o omparin so tawo a makapanmo sia.

²⁰ Nakayapo do sitnanan na am matalamad o ipakapamarin kano kaparin na do inamaog na sa, dawa arava o rason da a di makasinchad sia,

²¹ takwan do nakapanmo da so Dios am sinincharan dawa sia as tinorohan dawa sia so onor; as kano pinamahmahsan dawa sia as no nakapangtokto da pa so onotan da a yapo do tanitanyan da a nia so mismo a minvota kano napaychawaw sira.

²² Vatahen da o kayan no rakoh a kasolivan da pero no kakawyoran na am arava o machipasonong a pangtoktoan da.

²³ As embes a no kanianib da sia o makapamarin as maviay aya a Dios am no nakapamarin da so diosdiosan kano rebolto no inamaog sa akma so tawo kano vinyay sira.

²⁴ Dawa pinaynolay narana sa no Dios a omonot do mararahet kano malalapos a ichakey no karakohan da a nia so pinaytavo da mamarin so akma saya sia a makasnek a pariparinyen.

²⁵ Makayamot do kabo no machipasonong a pangtoktoan da am nawri pinanganohdan da o daday as kanianib da sia o inamaog as dia no Nangamaog aya a iya so voyvoh a mayanong a dadayen a abo so pandan. Amen.

²⁶ Makayamot pa dia am pinaynolay sa no Dios a omonot do makasnek sa pariparinyen. Sira o mavavakes am nawri sa o chitahen da o kapachikavahay da do kapalit da a mavavakes.

²⁷ Sira o mahahakay am tinadichokoran da o

sivog da relasion do mavavakes as no nakachita da so kapachikavahay da do kapalit da mahahakay a nia so oyod a makasnek as marahmet so kastigo do mismo a viay da.

²⁸ Do nakatadichokod daya dia o kakawyoran aya a komapet do Dios am pinaynolay na sa a omonot do di aya machipasonong a pangtoktoan da.

²⁹ Dawa napnopno o viay da no matatarek a gatos a akma so agom, mararahet a chintokto, inanahet, kapandiman, kapanloko, kapaysesepang, kaparahet so kadwan, kapaydaydaday,

³⁰ kapanrarayaw so onor no kadwan, kapachisobna do Dios, maysarasaray, madaay as mapamato so karakohan, masosolib a mapasitanan so marahet, machisobna dira do inyapoan,

³¹ di machipasonong so kasolivan, dia parin a ichasaray, abo so kasisien kano abo so konsiderasion.

³² Aran akma sawri o kapanmo da sia o kapaayanong da a kastigoan no Dios so kadimanan am kayan pa no nakaparin da sira ya as kekey da pa nia o kaaro da pa no omparin so akma saya sia.

2

No mahosto a hosga a itoroh no Dios

¹ Dawa imo a omahahaw so kapipia mo kano kadwan am ara paro o anohed mo a manhosga so kadwan? Arava, ta an manhosga ka am machirapas ka a kahosgan dira do hosgan moaya do kapachalit no kaparin mo dira.

² Pero an no Dios o manhosga am mapanmo ta o kahosto na kano kapachinaho no itoroh na hosga do pariparinyen no tawo.

³ Dawa an hosgan paro sa no Dios o kadwan do marahet a pariparinyen da am pahawasan na paro imo a abo so kastigo do ahahawen mo an machalit ka dira so kaparin?

⁴ Ipaysarasaray mo paro o katayto na mapia as masisien dimo no Dios? Kapanmohen mo ta no kasisien aya no Dios am serbien na a itawatawag dimo a manehseh as mayvidi sia.

⁵ Pero nakapaypangay pa no kapangehnet mo so tawol mo a nia so tayto a ipayiras no pakarawatan mo so kahosga do ito aya araw a kapanhosga no mahosto aya a Dios,

⁶ a iya so tomoroh anti so machinaho do atavo a pinariparin no tawo.

⁷ Sira o nasaray nia as katayto da mavidin a diabdbdis a omonot as komitachita so ipakamia no Dios kano kalibrian da do kadimanan am makarawat sa anti so viay a abo so pandan kano onor.

⁸ Pero sira o nachisobna do kakawyoran as tayto a marahet so pariparinyen am sigorado o kapakarawat da anti so kastigo.

⁹ No atavo a makagatogatos am kalijatan no aktokto kano pandidiwan o panahanan da.

¹⁰ Pero kaydamnayan no aktokto, onor kano bendision a yapo do Dios o marawat no atavo a mamarin as komitachita so mapia kanatonan da pa no Judeo,

¹¹ takwan no Dios am mangatatarek ava.

¹² No kaparin na am sira o di makapanmo

so nakatolas a pidipidit no Dios am kakastigoan sa anti takwan mian o tinoroh dira no Dios a kapanmoan da sia o mayanong kano marahet. As sira o makapanmo so nakatolas a pidipidit no Dios am kahosgan sa anti do pinasada da a pidipidit na a tori da mapanmo.

¹³ As kapanmohen ta ta nawri sava o ipakamia no Dios kano mahosto do salapan na o tod a makapanmo so pidipidit na saya, ta sira o manganohed as kano mapatongtong sira.

¹⁴ Sira o tawo a di makapanmo so nakatolas a pidipidit no Dios am mian o kawnot da do pidipidit saya a nia so kavoyan so kayan no mapapanmo nia dira o mayanong, dawa niaya sa o mismo a mayvadiw a pidipidit dira.

¹⁵ As no mismo a kaparin no viay da am asa ka proyba do kayan no kapanmoan da so mayanong, ta no konsinsia da kano aktokto da o omvahey nia dira an mayanong anmana marahet o pariparinyen daya,

¹⁶ as do ito aya araw a tinongdo no Dios am hosgan anti ni Jesu Cristo o atavo a tayotayohen kano minyan do aktokto no tawo. Niaya o tayto koaya a pawnonongen do atavo do kapapanmo ko so Evangelio aya.

No relasion no Judeo do pidipidit sa ni Moises

¹⁷ Makayamot do kaasa mo a Judeo am maparin mo paro a ipaysarasaray o kasinchad mo so kakawyoran aya a Dios as kapanmo mo so pidipidit na sa?

18 Tori mo mapanmo o ipakamia no Dios as kano mayanong mo a parinyen takwan inhepan mo a pachinanawan o pidididit na sa.

19 Tori mo mapanmo o kaparin mo a mapawnot sira so mavota do kakawyoran as kapasehdang mo sira so mian pa do kasarisan.

20 Maparin mo o mapawnot kano mapaynananawo so kadwan do kaoyod na rakoh no kapanmoan mo so pidipidit sa no Dios.

21 Amna imo a asa ka mananawo as mapawnot so kadwan am ara paroava mayanong o kapanma mo a mapaynananawo so karakohan mo? Nanawhen mo paro sa o kadwan a di manakaw as kangay mo a manakaw?

22 Vadawen mo paro sa o kadwan a mangadwan as kaimo no mangadwan? An isoli mo sa o dia omanianib so Dios do kapanganib da so diosdiosan am vatahen mo paro o kanianib mo so Dios do kapanakaw mo dia?

23 Imo a tayto a mapamato so karakohan mo do kapanmo mo sia o pidipidit no Dios am ara paro mayanong o kaimo no manoma a tomoroh so pakasnekan do ngaran no Dios do kapasada mo so pidipidit na sa?

24 Adpang na vatahen no Chirin no Dios o akmaya sia, "Makayamot dinio a makasinchad so Dios am tayto a makarawat so pakasnekan as kano tayto da itek o ngaran naya no Dios no di pa nakasinchad sia."

25 Do kapanmo mo so panyokoyokoran no Dios am oyod a mapia an onotan mo sa, pero an pasadahen mo sa am akma ka sira so bokalot.

26 Dawa no tawo paroava aya a makapatong-tong so pidipidit no Dios o ipakamia na, aran di sia asa ka Judeo a mian so tayongkad do karakohan na?*

27 As sira anti mismo a testigo a kontra dinio a Judeo a tayto a makapanmo so pidipidit no Dios as tayto a mapasada sira.

28 Nawri sava o sincharan no Dios a somnivog na a tawotawo o nawara a tawo a Judeo as mian so tayongkad do karakohan da a asa ka Judeo an dia voken a sira o manganohed sia.

29 Sira o sivog a Judeo am no chinatadian so viay as katayto da mapawiyod sia do aktokto da o kawnot da do Dios as sira ya o voyvoh a ipakamia kano sincharan na.

3

1 Ara paroava o inakyan nia no asa ka tawo o nakawara na a asa ka Judeo anmana ara paroava o sinmo no kayan no tayongkad na do karakohan na do kaasa na a ka Judeo?

2 Mian. No manoma am do kasira no pinarawatan sia no Dios o pidipidit kano promisa na sa.

3 Amna makayamot do kayan da no naskeh a manganohed do vinata saya no Dios am maparin ta paro a vatahen o kabdibdis no kapatongtong sia no Dios o promisa na sa?

* **2:26 2:26** No tayongkad aya do karakohan am no kapatoli da ta nia o niyokoyokoran nia no Dios si Abraham do nakatongdo na sia a ama no nasion aya no Israel. Mian ya do Genesis 17. No kapatoli aya am oyod da kaistriktoan a onotan no atavo a Judeo.

⁴ Omba, ta aran maytavo dana o tawotawo do mondo aya a omsobna so vatahen no Dios am kayan pa no kavidin na a diabdibdis, akma so vatahen no Salmo a komapet sia,

“Mabdibdis ava as kano maparin ava maynyoha o chirin mo a makatongtong, aran ango o parinyen no aran sino a tawo.”

⁵ Anmana maparin ta paro a vatahen o kadi na mayanongan no kakastigo dia no Dios o tawotawo a makagatogatos an maparin na serbien o kapakagatogatos da a pavoyan nia o karakoh no kasisien na a makapakabo? (Niaya o rason as mian do aktokto no kadwan.)

⁶ Amna maparin ava ya! Ta an abo itoroh no Dios a kastigo no gatos am maparin ava vatahen o kaasa na mahosto a Dios a manhosga as tomoroh no mayanong a vahes no pinarin no tawo.

⁷ Anmana maparin ta paro a vatahen o karakoh no serbi no kapaydaday kano kapakagatos ta do kaniaya no makaproyba dia o kaoyod na manamonamo as kadi na mabdibdisan no Dios?

⁸ Anmana mavata ta paro o kapayanong no kapaypaypangay no kapakagatos ta tapian maypangay pa o pavoyan nia no Dios o kasisien kano kapichapian na diaten? Omba, ta no atavo a akma sia so rason am matalamad o kapayanong da a makarawat so kastigo. As niaya o tayto a payrahtan da diaken no kadwan a tawo a tayto a makavata sia o kaniaya no ipananawo ko.

No proyba do kabo no mahosto a tawo

⁹ Sichangoriaw am maparin ta paro a vatahen o kayan no ichapipia ta a Judeo do salapan no Dios kanira no kadwan a tawotawo? Omba! Ta tayto ta navoya o katayto ta malit atavo a mayanong a makarawat so kastigo do nakalit ta a makagatos,

¹⁰ akma so nakatolas a Chirin na a makavata sia,

“Arava o aran asa a abo so sinadan.

¹¹ Arava o sivog a komitachita as omonot do komwan do Dios.

¹² Tinadichokoran no atavo o Dios as kawnot da dia o tanyan da a ichahoho as dawa arava o aran asa a mayanong so atavo a parinyen.

¹³ Akma so kaywang no vovon a omrisibi so nadiman am nawri o kaparin no tehnan da a mayhanda a omrarayaw so kadwan. Mapno no daday o rida da, as no ivavata da am akmay binino no boday.

¹⁴ Mapno o vivi da no kapangavay as kano chirin a iparahet so kadwan.

¹⁵ Nawri o kakaloan da o kapangatetek da kano kapandiman da,

¹⁶ as do pangwanan da am mavahey o rarayawen da kano pakasisien da.

¹⁷ Arava o kapanmoan da sia o mapia anod kano karadinepan,

¹⁸ as kadi da sincharan do Dios a iya so mayanong a torohan so anib.”

¹⁹ Mapanmo ta o kayan no atbayen da no Judeo a tayto do panayahboan no panyokoyokoran as kabo no rason da no mian so sinadan do salapan no Dios takwan machalit sa do atavo a tawo do mondo aya a mayanong a makarawat so kastigo.

²⁰ Dawa matalamad o kabo no mayvadiw a mahosto do salapan no Dios do kawnot do pidipidit, takwan no serbi no pidipidit saya am no kapasinchad na nia do tawotawo o gatogatos da.

No voyvoh a ichaparin no tawo a mahosto do salapan no Dios

²¹⁻²² Pero sichangoriaw am kapakaboan no Dios o aran sino a masaray ni Jesu Cristo akma so pinapanmo no Dios do nakatolas a Chirin na. Makayamot ava ya do kayan no pinarin ta mapia,

²³ takwan naytavo o tawo a nakagatos as kadi da makatongtongan do salapan no Dios.

²⁴ Pero do rakoh a grasia no Dios am tayto na yaten a pinayvadiw a mahosto do salapan na a makayamot do Mangahwad taya a si Jesu Cristo.

²⁵ Takwan si Cristo o minadidi diaten do nakasaray ta nia o pinarin naya diaten a iya so sincharan no Dios Ama a tominbay sia o logar aya kastigo ta no mismo na raya. As do diaya am nihosgan na sava o nasaray nia do nakarahan a tiempo a manam so nakawara ni Cristo a nia so kavoyan so kahosto kano karakoh no pasinsia no Dios,

²⁶ asna sichangoriaw am sincharan pa sa no Dios a mahosto do salapan na o atavo a masaray ni Cristo a nia so mismo a kavoyan sia o kapakabo dira no Dios o atavo a manganohed as masaray ni Jesus.

²⁷ Dawa ara paro o pinarin ta a maparin ta ipamato so karakohan ta? Arava, takwan makayamot ava do aran ango a pinarin ta

o pinakabo no Dios diaten an dia voken a makayamot do nakasaray ta ni Cristo.

²⁸ Dawa tayto matalamad o kanawri no ichalibri ta o kasaray ta no pinarin aya ni Cristo as dia no tanitanyan ta maparin.

²⁹ As kapanmohen nio ta moyvoh sava o Judeo o maparin a malibri, takwan iya o Dios no atavo a manganohed sia a mayalit o Judeo anmana Hentil.

³⁰ Amna makayamot do kaiya no Dios a omparin sira a hosto o Judeo kanira no Hentil,

³¹ am vatahen ta na paro o kabo no sinmo no tinoroh aya no Dios do Judeo a pidipidit na? Omba, ta do kapanganohed taya di Cristo am nia o mismo a mapaytetnek so pidipidit saya.

4

Si Abraham o ehemplo do kapayvadiw no asa ka tawo a mahosto

¹ Hapen ta na si Abraham a asa ka ehemplo a iya so apoapo ta atavo a Judeo.

² An iya sigoro as nayvadiw a mahosto do salapan no Dios do nakapia no pinarin na am mian sigoro o maparin na ipamato so karakohan na do salapan no tawo. Pero do salapan no Dios am arava.

³ Vatahen no nakatolas a Chirin no Dios ta si Abraham am sinincharan a mahosto do salapan no Dios do nakasaray na no Dios a mapatongtong so promisa na.

⁴ Vatan ava so regalo o rawaten no asa ka tawo a machitangdan takwan rawaten na o naho na.

⁵ Pero ahohen ava no asa ka makagatogatos o kapayvadiw a mahosto do salapan no Dios, ta marawat ya a libri a makayamot do kasaray nia.

⁶ Niaya o chinakey na vatahen ni David do kavata na sia o karakoh no pakamian kano kasisien a marawat no tawo a chinapakaboan so gatos as sincharan no Dios a mahosto do salapan na as niaya am makayamot ava do aran ango pa a pinarin na.

⁷ Niaya mismo a vinata na,

“Mapalak sa o chinapakaboan do sinadasadan da as niwayak kano nawpas so gatos.

⁸ Mapalak sa o abo dana so atbayen da gatos do salapan no Apo taya.”

⁹ As no akmaya sia am tayto maparin a marawat no atavo, mayalit sa o Judeo anmana Hentil a makayamot do saray da a akma so nakasinchad sia no Dios si Abraham a asa ka mahosto do salapan na do nakasaray na no promisa sa no Dios.

¹⁰ Sinincharan paro sia no Dios a manamonamo do salapan na do nakapatongtong na so asa ka panyokoyokoran sia no Dios a akma so kapatoli? Omba.

¹¹ Takwan nirisibi na o akmaya sia a sinyal no asa ka sinincharan a manamonamo do salapan no Dios tapian maparin sia tawagan a ama no atavo a masaray no Dios as sinincharan a manamonamo do salapan na a makayamot do kasaray da no vinata no Dios asna dia sira so masaray no tanyan da maparin do kawnot da do panyokoyokoran a akma so kapatoli.

¹² As si Abraham a sinincharan a manamon-amo a manam so nakapatongtong na so asa aya a ka panyokoyokoran am maparin ta vatahen a ama no Judeo a moyvoh ava do kalit no onotan da pidipidit asna makayamot pa do kapachalit da di Abraham a masaray no Dios a mapatongtong so promisa na sa.

No saray o icharisibi so promisa sa no Dios

¹³ As makayamot ava do aran ango pa a pinariparin ni Abraham o pinakayapoan no pinaypromisa sia no Dios a kasigorado na kanira no tayatayabo na sa a makarawat so promisa aya no Dios a omamohon so tana aya, ta makayamot do nakasinchad sia no Dios a mahosto do nakasaray na nia o Dios a mapatongtong sia o promisa na sa.

¹⁴ Dawa an vatahen ta o kanawri no ipakarawat so promisa sa no Dios o kawnot ta do panyokoyokoran am pabohen ta o sinmo no kasaray aya as kapayvadiw pa no promisa na saya a abo so inakyan ta nia.

¹⁵ No pidipidit aya am ichaytoroh na o kastigo do mapasada sia, ta an abo ya am arava o pasadahen kano arava o pakayapoan no ipakarawat no asa ka tawo so kastigo.

¹⁶ Dawa no promisa naya am marawat do kasaray nia tapian sincharan ya a asa ka regalo do atavo a tayatayabo ni Abraham. Ta voyvoh sava o mapatongtong so panyokoyokoran asna sira pa o masaray no Dios a akma si Abraham a iya so ama no atavo a masaray no Dios.

¹⁷ Nia o inmonmoan no nakatolas a kavata sia no Dios di Abraham, "Parinyen koymo a

ama no aro a nasiones.” As nakatongtong ya a makayamot do nakapanganohed ni Abraham do kayan no ipakapamarin no Dios a makapangamaog as kano tomoroh so viay do nadiman dana.

¹⁸ As aran abo dana o kavoyan sia ni Abraham o kaparin na pa maymanganak am kayan pa no nakasaray na nia o Dios a makapatongtong so nipromisa naya sia do nakavata na sia, “Oyod anti a aro o tayatayabo mo.”

¹⁹ As do kaoyod na mahni no saray nia ni Abraham o Dios am inidit nava o kadi narana makapaymanganakan ni Sarah a kakovot na as kano kaakma naranay nadiman no mismo na karakohan do kaasa narana yatos no awan na.

²⁰ Arava o nakapaykamadamanan ni Abraham asna no nakapaypangay no nakasaray na as kano nakadaday na so Dios.

²¹ Nabdibdis ava sia manganohed do kasigorado no kapatongtong sia no Dios o nipromisa nawri sia.

²² Dawa do akmaya sia a nakasaray ni Abraham am sinincharan sia no Dios a mahosto do salapan na.

²³ Amna voyvoh ava si Abraham a pinatapatakan nia o nakatolas aya a nakavidang nia no Dios si Abraham a mahosto do salapan na a makayamot do saray na,

²⁴ ta pinatapatak pa ya diaten atavo a sinincharan no Dios a mahosto do salapan na a makayamot do nakapanganohed ta do Dios a iya so napayvangon so Apo ta a si Jesus,

²⁵ a iya so nadiman a omadidi diaten do gatogatos ta as kapirwa na maviay tapian sin-

charan na yaten no Dios a mahosto do salapan na.

5

No resolta no nakapabo sia no Dios o kastigo no tawo

¹ Dawa makayamot do katayto naranaya napayvadiw diaten no Dios a mahosto do salapan na a makayamot do nakasaray ta no Apo taya a si Jesu Cristo a iya so minadidi diaten am tayto na pa pinabo o kastigo aya a mayanong ta rawaten as karisibi narana diaten.

² Makayamot do nakasaray ta no pinarin aya ni Jesu Cristo am tayto ta narawat o grasia aya no Dios a nia so tayto ta ichasoyot do katayto taya ompanapanaya so oyod saya makakniknin a manam na pa parawaten diaten.

³ Moyvoh sava ya ta aran no pakasisian ta pa sa, takwan itoroh na pa sa ya no Dios a ipaynananawo diaten a maypasinsia,

⁴ takwan do karakoh no pasinsia no asa ka tawo o kavoyan so proyba do kahni no saray na a nia pa so omvidin sia a ompanapanaya so promisa sa no Dios.

⁵ As mapanmo ta o kasigorado na maparawat sia diaten o nipromisa na takwan tayto ta na chinaproyban o oyod aya rakoh a addaw na a makayamot do Masanto a Espirito a tayto dana diaten.

⁶ Do nakarahan a tiempo do kabo pa no mapaparin ta am nadiman si Cristo do tinongdo no Dios a tiempo a omadidi so makagatogatos.

⁷ Oyod a mawayid o madngedngey a tomoroh no viay da a om libri so kadwan a aran oyod a mapia o ichakey daya librien.

⁸ Pero makayamot do oyod a rakoh a addaw niaten no Dios am nadiman si Cristo a omadidi diaten do kayan ta pa do pakagatogatosan ta.

⁹ As an inadidi na yaten no raya na do kaari ta pa makagatogatos as kapayvadiw na diaten a mahosto do salapan no Dios am chapanngo no kaparin na sia pabohen o kastigo aya a logar ta marawat anchowa?

¹⁰ As an do adan a kaparin ta as chinapak-aboan na yaten no Dios as kapayvidi na diaten sia a makayamot do nakadiman ni Cristo am chapanngo paro no kaparin na sia a pasigoradohen o kalibrian taya makayamot do katayto na maviay ni Jesus?

¹¹ Moyvoh sava ya a ichasoyot ta, ta rakoh pa o kapamahemahes ta do Dios do katayto na romawat diaten a makayamot do nakadiman ni Jesu Cristo.

No paytadkan da Adan kani Cristo so parawaten diaten

¹² Do nakapakagatos ni Adan am somindep o kadimanan a kastigo no gatos do mondo aya dawa atavo a tawo am madiman a makayamot do kapaytavo no tawo a makagatos.

¹³ As aran manam pa so kayan no pinagtin a pidipidit am mian dana o sinadan as gatos no tawo. Amna patbayen ava o aran sino do sinadan na an abo pa o pinagtin a pidipidit.

¹⁴ Pero madiman dana o tawo a manam so kayan no pinagtin a pidipidit aran abo pa o

pinasada da a pidipidit a akma so nakapasada sia ni Adan o pidipidit sia no Dios, takwan nia o resolta no nakapakagatos awri ni Adan.

Dawa mian o maparin a pachikomparan ni Adan do manam ori a mawara a si Cristo do kapayalit da a mian so ipamohon do tawo.

¹⁵ Amna rakoh o paytadkan no ichaytoroh da no dadwa aya. Si Adan am napasitnan so kadimanan a makayamot do gatos na, pero si Jesu Cristo am iya o tomnoroh so viay as kapakabo na pa do gatos a makayamot do grasia no Dios.

¹⁶ Makayamot do sinadan ni Adan am kakastigoan no kadimanan o tawo, pero di Cristo am makarawat o tawo so regalo no viay as kapakabo dia o nadpon a gatos na.

¹⁷ An mian o ayet no pinarin ni Adan a tomoroh so kadimanan am rakorakoh o ayet no pinarin aya ni Jesu Cristo a makapayvadiw diaten a mahosto do salapan no Dios as kaparin na diaten a makapanghomis do marahet a makayamot do makakniknin aya a grasia no Dios.

¹⁸ Akma so kapakarawat no atavo a tawo so kadimanan a makayamot do sinadan no asa aya a ka tawo a si Adan am makarawat pa anti so viay o atavo a manganohed a makayamot do asa aya a pinarin ni Cristo a omadidi so tawo.

¹⁹ Akma so nakapawnot ni Adan so aro a machisobna as makagatos am mapawnot pa anti si Cristo so aro a manganohed as mayvadiw a mahosto do salapan no Dios.

²⁰ Pinagtin no Dios o pidipidit na sa di Moises

tapian maypatalamad o sinadan aya no tawo. Pero do chinaharan no sinadan no tawo am dawri a mismo o chinavoyan sia o karakorakoh no grasia no Dios a makapakabo.

²¹ Dawa an matalamad o ipakapamarin no gatos a tomoroh so kadimanan am matalatalamad pa o rakoh aya a grasia no Dios a omparin diaten a manamonamo do salapan na as tomoroh so viay a abo so pandan a makayamot do pinarin aya no Apo ta a si Jesu Cristo.

6

No nakapachasa ta di Cristo a machipasek

¹ Vatahen ta paro sichangoriaw o kaparin ta a maypangay so kapakagatos tapian maypangay o kapavoya nia no Dios o rakoh a grasia na?

² Omba, maparin ava ya! No kakawyoran na am akma ta nay nadiman do komwan do kapakagatos as mapanmo ta o kadi dana makagatosan no nadiman dana.

³ Ari nio mapanmo ta do nakabawtismo diaten am chinabawtismoan ta a machichasa di Jesu Cristo do nakadiman na.

⁴ Dawa nachasa ta sia do nakadiman na as do nakapayvangon na a makayamot do makagniknin a ipakapamarin no Dios Ama am nachasa ta pa sia tapian maviay ta na a vayo so kaparin no viay.

⁵ Takwan an nachichasa ta di Cristo do nakadiman na am mian pa o vayo a viay ta a akma so vayo a viay na do nakapayvangon na.

⁶ Kapanmohen ta, ta do nakadiman ni Cristo am nachichasa ta sia a machipasek kano madi-man dawa malibri ta do adan ori a kaparin no viay ta,

⁷ akma so kabo dana no ayet no nadiman a tawo a makagatos takwan nakavolaw dana do ipakapamarin no gatos.

⁸ Dawa akma so nakapachichasa ta di Cristo do nakadiman na am masigorado ta o kapachichasa ta pa sia a mian so vayo a viay.

⁹ As makayamot do nakahomis sia ni Cristo o kadimanan as kadi narana mirwan a madiman am ara pava o ipakapamarin sia no kadimanan.

¹⁰ Nadiman a maypisa si Jesus a omrarayaw so ipakapamarin no gatos as kapirwa na maviay a machichasa do Dios Ama.

¹¹ Dawa pavidangen nio o karakohan nio a nadiman do pakagatogatosan as kanawri no chitachitahen nio do viay nio o mapakamia so Dios a makayamot do pinarin dinio ni Jesu Cristo.

¹² Parinyen nioava o marahet a ichakey nio a nawri so onotan asna no katadichokod nio do aran ango a pakagatosan.

¹³ Piahen nioava o aran ango a parte no karakohan nio a serbien a mamarin so marahet an dia voken a no katoroh nio do Dios so anohed a maynolay dinio a komitachita so kanamon-amooan a nia so mayanong do tinorohan so vayo a viay,

¹⁴ takwan no marahet pava a ichakey no karakohan ta o tayto a mapakovot diaten do katayto ta na nilibri no grasia no Dios do panayahboan no panyokoyokoran.

No nakalibri ta do minpakovot diaten a pakagatosan

¹⁵ Vatahen ta paro o kaparin ta na mapasada sira so pidipidit a makayamot do kayan no grasia no Dios a makalibri diaten? Omba!

¹⁶ Ta ari nio sigoro mapanmo ta no apohen no asa ka pachirawatan o mian so ipakapamarin do pachirawatan naya as oyod a matalamad o paytadkan no tawo a tomoroh no karakohan na a pakovoten no pakagatogatosan a nia so mayresolta do kadimanan as kano tawo aya a nanganohed dana as mian dana so vayo a viay.

¹⁷ Amna pamahmahsan ta o Dios takwan aran adan kamo a pakovoten no pakagatogatosan am tayto kamo na a napasivog so kapanganohed nio do kakawyoran aya a nanawo a pinarawat dinio as katayto dana no kanamonamoan no onotan nio.

¹⁸ As do katayto nio naya nalibri do napakovot aya dinio a pakagatogatosan am matarek dana o chitachitahen nio takwan si Jesus dana o Apohen nio.

¹⁹ Akma so nakawnot nio dia o marahet do nakarahan a tiempo am akma pa saw o kawnot nio as kano kachitachita nio sia o mapia as mayanong do vayo aya a Apohen nio. Tayto ko serbien o apohen kano pachirawatan a pavoyan nia dinio o ichakey koaya vatahen.

²⁰ Do nakarahan a tiempo do nakapakovot pa dinio no pakagatogatosan am arava o akey nio a omonot do mapia.

²¹ No adan aya a pachikovotan nio am ipachisnek nio na as arava o inakyan nio nia ta

kadimanan o aspangan na.

²² Pero sichangoriaw am nilibri naynio no Dios do pakovotan aya dinio no pakagatogatosan as kaiya dana no tayto nio a panganohdan a iya so omparin dinio a komitachita so mapia as tomoroh dinio so viay a abo so pandan.

²³ Takwan no aspangan no gatos am kadimanan, pero viay a abo so pandan o regalo aya no Dios a makayamot do ka si Jesu Cristo dana no Apohen ta.

7

*No inmonmoan no nakalibri ta do panayah-
boan no adan sa onotan*

¹ Ari nio sigoro a napanmo a kakakteh ta no abtas am mian o ayet na do asa ka tawo do kaviay na pa as an kadiman narana am sakopen pava sia no abtas.

² Dawa no asa ka mavakes a mian so kakovot am maparin nava tadichokoran o abtas do kaviay pa no kakovot naya. Pero an madiman o kakovot na am ara pava o omsakop sia a abtas.

³ Dawa no asa ka mavakes a maychakovot so matarek a mahakay do kaviay pa no kakovot na am mangadwan. Pero an madiman dana o kakovot na am arava o abtas a pasadahen na an mirwa a maychakovot.

⁴ Kakakteh, niaya mismo o adan nio a kaparin. Mian o ayet dinio no panyokoyokoran aya a manda do nakapachichasa nio di Cristo a madiman a nia so chinabo no ayet no panyokoyokoran dinio tapian makapachikovot

kamo do nayvangon aya a si Cristo as kaparin nio a mapakamia so Dios.

⁵ Do nakarahan a kaparin ta am no marahet a ichakey no karakohan o chinitachita ta as katogod ta mapasada so pidipidit sa a nia so mayanong a pakarawatan ta so kastigo no Dios.

⁶ Pero sichangoriaw do kayan no vayo a viay ta am ara pava nawri o ompospos diaten a mamarin so mapia o nakatolas a panyokoyokoran an dia voken a no Espirito no Dios o tayto tomoroh diaten so ayet kano akey a omonot do mayanong.

No relasion no kapakagatos kano pidipidit sa

⁷ Vatahen ta paro o ka no pidipidit naya no mapakagatos diaten? Omba! Niaya ava o pakayapoan no ipakagatos ta asna niaya o mapatalamad nia o kayan no gatos ta. Mapanmo ta o kayan no sadan ta a akma so kapayagom do kayan no pidipidit a kavoyan ta so karahet na nia.

⁸ As no akey aya no tawo a makagatos am nayokay do kayan no nakatolas a pidipidit, takwan do kaboan no pidipidit am arava o pasadahan.

⁹ Dawa do kaboan no pidipidit am arava o pasadahan ko, pero do nakawara no pidipidit am naytotwaw o sinadasadan ko sa.

¹⁰ As no pidipidit a nia so logar a mapavoya nia diaken o ipakarisibi so viay am nia pa mismo o nakapatalamad nia o kapayanong ko a makarawat so kadimanan do nakapasada ko sira.

¹¹ As makayamot do nakavota ko no marahet sa a ichakey no karakohan ko am pinasada ko o pidipidit aya a nia pa mismo so pakarawatan ko so kastigo.

¹² Dawa tayto a matalamad o kapawnot na do kanamonamoan as kano kasivog na mapia no pidipidit saya.

¹³ Maparin ta paro a vatahen o ka no pidipidit saya no pakayapoan no kastigo? Omba, ta no gatos aya no tawo a omonot do marahet aya a ichakey na o pakayapoan no kastigo. As no pidipidit aya o mapatalamad no sinadan no tawo aya.

No maysobna a kaparin kano ichahoho no asa ka tawo

¹⁴ Tayto matalamad o kapia no pidipidit saya, pero yaken o marahet aya do kawnot ko do marahet a ichakey ko.

¹⁵ Maintindi koava o kaparin ko. No mapanmo ko sa a mayanong a parinyen am ara ko sava parinyen as kanawri sa no parinyen ko o mapanmo ko sa a di mayanong.

¹⁶ Dawa do kasinchad ko so kayaken no marahet an parinyen ko na o mapanmo ko sa a di mayanong am niaya o kavoyan sia o kapia no pidipidit aya.

¹⁷ As an makagatos ako am niaya ava o sivog a ichakey ko asna makayamot do kakahan no karakohan koaya a nawri so ichakey a onotan o marahet.

¹⁸ Tayto ko mapanmo o kabo no mapia do karakohan koaya ta aran mian diaken o akey a

mamarin so mapia am arava o ayet ko a omparin sia.

¹⁹ As no mapia a ichakey ko a parinyen am maparin ko sava as kanawri sa no parinyen ko o mapanmo ko sa a di ko logar a parinyen.

²⁰ Dawa an nawri sa o parinyen ko o mismo ko sa ichaskeh a parinyen am no kakahan no karakohan ko o tayto a mapawnot diaken a makagatos,

²¹ as an mahoho ako a mamarin so mapia am fermi a mian o omsalosaloval diaken,

²² amna no somnivog ko a ichahoho am no kawnot ko do ichakey diaken no Dios.

²³ Pero no kakahan ko saya o omsobna as makey a omhomis so mapia aya a somnivog ko a ichahoho.

²⁴ Do tanyan ko ayet am arava o mapaparin ko. Sino paro o maparin a omllibri as mapanghomis diaken do karakohan koaya a mapawnot diaken do kadimanan.

²⁵ Pamahmahsan ko o Dios ta tayto o Apo taya a si Jesu Cristo a makapanghomis diaken. Dawa do somnivog diaken am nawri o chitahen ko o kawnot ko do ipakamia no Dios, pero no makaha aya a kaparin no karakohan ko am nawri o chitahen na o marahet.

8

No vayo aya a viay a pawnoten no Masanto a Espirito

(Galacia 5:16-18)

¹ Dawa sichangoriaw am kahosgan pava o aran sino a mian so viay di Jesu Cristo.

² Takwan no Espirito aya no Dios a tomnoroh so vayo aya a kaparin no viay ta a mian di Jesu Cristo o minlibri kano napanghomis diaten do adan aya a kaparin no viay ta kano kadimanan.

³ Makapanghomis tava do ipakapamarin no gatos do kapanmo ta so pidipidit sa. Dawa tinovoy no Dios o Manganak naya a maytawo akma diaten tapian adidien na yaten do ipakapamarin no gatos,

⁴ tapian nawri o onotan ta o pidipidit sa do kapawnot na diaten no Espirito no Dios as katadichokod ta do adan aya a marahet a kaparin no viay ta,

⁵ takwan sira o omonot do adan a kaparin no viay da am nawri o parinyen da o marahet sa a ichakey da, pero sira o paynolayan no Espirito no Dios so viay am nawri o parinyen da o ipakamia no Dios.

⁶ Takwan no kawnot aya do marahet aya a ichakey am kadimanan o aspangan na, pero mian o viay kano kaydamnayan no aktokto da no omonot do inolay no Dios.

⁷ Takwan no adan aya a kaparin no viay ta am machisobna do inolay no Dios as kadi na parinyan a omonot do ipakamia no Dios.

⁸ Dawa sira atavo a omonot do adan a kaparin no viay da am maparin dava pakamiahen o Dios.

⁹ Pero tayto dana o vayo a viay nio as kayan narana dinio no Espirito no Dios a dia akma sira so abo paya so viay as kaboan no Espirito ni Cristo. Ta an sino o kaboan no Espirito aya ni Cristo am tayto pa abo o viay na a abo so pandan.

¹⁰ As an ara dana si Cristo dinio am nawri pava

o onotan nio o adan a marahet a ichakey nio takwan tayto dana o vayo a kaparin no viay nio a nia so omonot do kanamonamoan a makayamot do sidong no Espirito dinio.

¹¹ As makayamot do katayto na dinio no Espirito aya a napayvangon si Jesu Cristo am do ito araw do kapayvangon na dinio am tadian na pa anti o karakohan nioaya no vayo a karakohan.

¹² Dawa kakakteh, mayanong o kadi ta na omonotan dia o marahet aya a ichakey no adan a kaparin no viay ta,

¹³ takwan kadimanan o aspangan na, pero mian o viay nio a abo so pandan a tayto dana napabhes as tomnadichokod do marahet sa pariparinyen a makayamot do sidong no Espirito no Dios.

¹⁴ Ta no atavo a omonot do kakeyan nira no Espirito no Dios am kamanganakan sa no Dios.

¹⁵ As no Espirito aya a minpayvadiw diaten a kamanganakan no Dios am tayto diaten a nia so iyan no anohed ta a maypasngen do Dios a asa ka Ama, dawa somalap ta pava sia a akmay asa ka pachirawatan a mamno manam a kastigo.

¹⁶ As no Espirito paya o mapasigoro so aktokto ta do kapaykamanganakan narana diaten no Dios,

¹⁷ as makayamot ta kamanganakan narana yaten am mian anti o marawat ta a akma so kayan no marawat no Manganak naya a si Cristo. Dawa an ara ta panapanayahen o makakniknin saya a marawat ta anti am makakma ta pa si Cristo a makarakoh so pasinsia do pandidiwan.

*No manam a kasoyosoyotan da no kaman-
gananakan sa no Dios*

¹⁸ As no pandidiwan ta saya sichangoriaw am maparin sava a makapachikompara do parawaten na saya anti diaten.

¹⁹ Dawa tayto o panapanayahen no atavo a inamaog no Dios o tiempo aya a kapavoya nia o makakniknin aya a payvadiwan na anti diaten a kamanganakan na.

²⁰ Takwan do ito araw am pabohen anti no Dios o avay aya a minpakovot so atavo a inamaog. No avay do inamaog am pinagtin dira a manda sichangoriaw.

²¹ Amna tayto panapanayahen no atavo a inamaog o kapachipasoyot da anti dira do kamanganakan saya no Dios a makalibri do avay aya.

²² As do kapanaya daya sia ya am mapanmo ta o katayto na rakoh no pandidiwan no atavo a inamaog a akmay asa ka mavakes a ompanapanaya so kapakawara na.

²³ Voyvoh sava o inamaog, ta aran yaten a nakarawat so Espirito no Dios a nia so ichasig-orado no kalibrian ta am tayto a rakoh o kapapananaya ta sia o kapatongtong sia no Dios o promisa na saya diaten a kamanganakan na a nawri so asa o kapakarawat ta anti so vayo a karakohan.

²⁴ As do kapanganohed ta do promisa saya no Dios am nilibri na yaten takwan niaya mismo o inmonmoan no kasaray aya no Dios a mapatongtong so promisa na saya a tayto ta a panapanayahen.

²⁵ Dawa an ara ta pa dia rawat o parawaten na saya diaten am mayanong o kapakarakoh ta so pasinsia a ompanapanaya sira.

²⁶ As no Espirito aya no Dios am tayto na pa yaten a sidongen as aran do kapachahoahok ta am pavatahen na sa o di ta sa mapavata takwan mapanmo tava o mayanong ta iyahes.

²⁷ As no Dios a makapanmo so mian do aktokto no tawo am maintindi na so hosto o pavatahen aya no Espirito takwan nawri sa mismo o inolay no Dios do tawotawo na.

²⁸ Dawa mapanmo ta o kapayvadiw no atavo a mapaparin a ichapia da no maddaw no Dios as tinawagan a omonot do kakeyan na nira no Dios.

²⁹ As sira o pinidi na saya am tinongdo na pa sa a omonot do kaparin no viay no Manganak na a iya so mato dana as Apohen da no atavo.

³⁰ As sira o pinidi na saya am tinawagan na sa a mayvidi sia, as kapayvadiw na sira a mahosto do salapan na as katayto na pa a tomoroh dira so vayo a viay.

No abo aya so pandan a addaw no Dios a makayamot di Jesu Cristo

³¹ Do akmaya sia a matalamad a ipakapamarin kano plano no Dios am arava o maparin a omrarayaw so plano no Dios diaten.

³² Ta an di na nibayoan o voyvoh naya Manganak a omadidi diaten am chapanngo no kasonosonong no katoroh na pa no kadwan sa a promisa na sa diaten?

³³ Ara paro pa o makaparin sia vatahen o kapayanong da a makarawat so kastigo no pinidi

sa no Dios? Arava, ta no Dios a mismo o tayto a nakavata sia o kabo dana no kastigo ta do nakapakabo na diaten as kasinchad na diaten a mahosto do salapan na.

³⁴ Anmana ara paro o makaproyba do kapayanong ta kakastigoan? Arava, takwan si Jesu Cristo o nadiman a omadidi diaten as katayto na maviay do kawananan na sia no Dios a machitbay niaten.

³⁵ Ara paro pa o maparin a mapasiay diaten do addaw aya ni Cristo? Arava a aran kagologoloan, pandidiwan do viay, kaparoparoan, pakasisian, kapteng, kapakasiyasi, kadelikadoan no viay anmana kadimanan.

³⁶ Niaya am akma so nakatolas a naporin kaychowa a makavata so,

“Makayamot dimo am mian do panganawan o viay namen a maychamahepan. Ividang kami a akma sira so karnero a logar dana dimanen.”

³⁷ Amna do aro saya pakasisian am maypatalamad o addaw aya ni Cristo a omparin diaten a manghomis as mapia nira no atavo saya mapaparin.

³⁸ Tayto ko masigorado o kabo no makapasiay diaten do addaw aya ni Cristo. Arava do viay taya sichangoriaw anmana anti do kadiman ta, aran sira o angheles anmana demonio kano marahet sa a ipakapamarin am arava o maparin da.

³⁹ Aran sira o mian do tohos anmana do tana aya anmana aran ango a inamaog am arava o ayet da mapasiay diaten do addaw aya no Dios a mian do

Apo taya a si Jesu Cristo.

9

No pinidi sa no Dios a tawotawo na a Israelita

¹ Tayto pa o ichakey ko a pavatahen dinio do ngaran ni Cristo a nia so mapanmo ko a katestigoan no Espirito no Dios a kakawyoran.

²⁻³ Tayto a oyod a rakoh o kangсах ko kano karahmet ko sia o kaparin da no kaydian ko saya a Israel as makey ako a kakastigoan a abo so pandan an nawri o ichaparin da a malibri.

⁴ Sira o Israelita saya am pinidi no Dios a tawotawo na, sira o pinarawatan na so promisa na sa, trato kano pidipidit as kasira no tinongdo na a mayserbi do ngaran na.

⁵ Sira o pinakayapoan da no mapipia dana a tawo do tana aya as aran si Cristo am yapo dira do nakapaytawo na a iya so Apohen kano mato dana a Dios. Amen.

⁶ Ara koava vatahen o nakapaynyoha no promisa sa no Dios do kadi daya maytavoan no Israelita a machividang do somnivog a tawotawo a pinidi no Dios.

⁷ As maytavo ava o tayatayabo ni Abraham a ividang a anak ni Abraham. Vinata sia no Dios, "Moyvoh sa o tayatayabo ni Isaac o ividang a tayatayabo mo."

⁸ No inmonmoan na nia am maytavo ava o tayatayabo ni Abraham a ividang a kamanganakan no Dios, ta moyvoh sa o nawara a makayamot do promisa na.

⁹ Ta nipromisa no Dios o kayan anti no manganak ni Sarah a mahakay do tinongdo na tiempo.

¹⁰ As aran dira do dadwa ka manganak no apoapo ta a si Isaac kano kakovot na a si Rebecca am navoya pa o mato a plano no Dios.

¹¹ Ta do manam so nakawara da no metdeh saya as kabo pa no pinarin da a mapia anmana marahet am pinapanmo dana no Dios o plano na tapian mapanmo o kaiya no maynolay as omparin so atavo a mian do plano na.

¹² Vinata no Dios di Rebecca a manam so kawara da no manganak naya o kapayserbi dia no matonetoneng aya o mametmetdeh aya.

¹³ As niaya o nakatolas a kavoyan ta sia ya,
“Si Jacob o pinidi ko a bendisionan as si Esau ava.”

¹⁴ Maparin ta paro a vatahen o kapangatatarek no Dios do akmaya sia a pinarin na? Maparin ava ya.

¹⁵ Ta nia o akma so vinata no Dios di Moises,
“Mian diaken o kapamidi ko so parawatan ko so kasisien ko.”

¹⁶ Dawa arava o makarawat so kasisien no Dios a makayamot do kapia na a tawo anmana do kayan no pinarin na asna sira o pidien na a torohan so kasisien.

¹⁷ Mavoya pa ya do vatahen no nakatolas a Chirin na a komapet di Faro no Egipto, “Pinarin koymo a patol tapian dimo o pavoyan ko nia o makakniknin a ipakapamarin ko do atavo a tawo do mondo aya.”

¹⁸ Dawa mian dia o kapamidi na an sino o parawatan na so kasisien na as kano an sino o

paynolayen na a mangehnet.

No soli kano kasisien no Dios

¹⁹ Amna tarek a mian dinio o makavata sia ya, “Pagatosen ako pa paro no Dios do pinarin ko an ara iya o maynolay do atavo a maparin?”

²⁰ Mayanong ava vatahen ya no asa ka tawo do Dios ta arava o pinarin a mayanong a makavata sia do minparin sia o, “Ango parinyen mo diaken a akma sia.”

²¹ Sira o mamarin so banga am mian o anohed da a mapayvadiw so apha a asa ka banga a mato anmana mahbo so kaserbian.

²² Anmana ara paro maskeh sia o katayto naya matanoy no Dios dira do tayto a mayanong a kakastigoan?

²³ Amna do diaya a kaparin na am nia pa o mismo a kavoyan sia o rakoh aya as makakniknin a kasisien na niaten a pinidi na a makasdep do paypatolan na no mato aya a Dios,

²⁴ yaten a atavo a tinawagan na, Judeo anmana Hentil.

²⁵ Akma ya sia o vinata na di Hosea,

“No di ko saya adan a kamanganakan am tawagan ko sa anti a kamanganakan ko. No kavahayan a di ko adan a ichaddaw am oyod ko na anti a ichaddaw.”

²⁶ “Do mismo anti a logar da no tawotawo a vinatan so, ‘Tawotawo koavaynio,’ am tawagan sa anti so kamanganakan no maviay aya a Dios.”

²⁷ Vatahen pa ni Isaias a komapet dira do Israel, “Aran akma anti so anay do kanayan o karoaro

no tawotawo a Israelita am papere sa anti o malibri dira,

²⁸ ta oyod anti a mahosto kano malisto o hosga no Dios do mondo aya.”

²⁹ Si Isaias pa o nakavata sia,

“An di na pinasivog no Apo taya a makapamarin so atavo o kapamidin na do tawotawo no Israel amna akma ta sira so tawotawo do Sodoma kano Gomorrah a nadiman atavo.”

No pinaychawawan da no Judeo do komwan di Cristo

³⁰ Dawa nia o paytavoan no tayto koaya vatahen. Sira o Hentil a dia sivog a komitachita so komwan do Dios am tayto na sa pinakaboan as kapayvadiw na sira a mahosto do salapan na a makayamot do saray da.

³¹ Pero sira o Israelita a tori a machidepende do kawnot da do pidipidit am ara sava pinayvadiw a mahosto do salapan na.

³² No pakayapoan na nia am chinasaray da o mapia a pariparinyen da as kadi da nasarayan ni Jesu Cristo, dawa mayvadiw si Cristo dira do di aya saray nia a asa ka kadodogan a akmay bato.

³³ Akma ya so nakatolas a makavata sia,

“Mapangay ako so Bato do kavahayan no Sion a katicharan as kadodogan da amna an sino anti o manganohed dia am mahni o paytetnekan na takwan maynyoha ava o chinasaray naya.”

10

¹ Kakakteh, no tayto a rakoh a rahmet no tawol ko kano akdawen ko do Dios am no kalibri da pa

no kaydian ko saya a Israelita.

² Masigorado ko o kasivog da makey a mapakamia so Dios pero tayto sa mavota do kakawyoran aya.

³ Ara dava panganohdan o pinarin aya no Dios tapian kapakaboan sa as kapayvadiw da a mahosto do salapan na, ta nawri o onotan da o tanyan da kapanmoan sia o ichalibri da.

⁴ Ara dava maintindi o kapakabo dira no Dios o atavo a masaray ni Cristo a iya so nawara a omparin diaten a manamonamo takwan no somnivog a serbi no pidipidit saya am no kapatongdo da diaten di Cristo.

No kalibrian am marawat no atavo a manganohed

⁵ No vinata ni Moises am voyvoh sa abo so aran asa ka pasadahen a pidipidit a manda do kadiman da o maparin a sincharan no Dios a manamonamo.

⁶ Pero no kalibrian do kasaray ni Cristo am niaya o kaparin na: ara pava o iyahes no Dios a parinyen ta a masadit, takwan si Cristo o gomintin aya a yapo do hanyit a komita diaten a librien.

⁷ Anmana ara paro pa o maparapa ta do nakadiman kano nakapayvangon ni Cristo?

⁸ No mensahe aya no Dios am tayto a masngen dinio as niaya pa o mian do aktokto nio.

⁹ As an vatahen mo o kasinchad mo di Jesus a Apohen as kapanganohed mo dia do tawol mo o nakapayvangon sia no Dios si Jesus am malibri ka.

¹⁰ Takwan do kapanganohed no asa ka tawo di Jesus o ipayvadiw na a mahosto do salapan na, as do kapavata na sia o nakapanganohed narana am kasincharan so nakalibri narana.

¹¹ As akma so nakatolas a Chirin no Dios am, “An sino o manganohed di Cristo am mahni o paytetnekan na.”

¹² Do salapan no Dios am arava o paytadkan no asa ka Judeo anmana Hentil. Takwan asa o Apohen taya a oyod a rakoh so kasisien do atavo a maypasngen sia.

¹³ Dawa “aran sino o tomawatawag do Apo taya am librien na,” a nia so nakatolas a Chirin na.

¹⁴ Amna maypango o katawag dia no asa ka tawo o di na panganohdan. As maypango o kapanganohed da an abo pa o kapanmoan da so komapet aya di Jesus. Anmana maparin da paro mapanmo as kapanganohed da an abo mangay a mapawnonong dira?

¹⁵ Dawa kaylangan o kayan no mangay a mapawnonong dira. Akma pa ya so vatahen no Chirin no Dios, “Japia da no mangay a mapapanmo no mapia a nanawo a makatoroh so kasoyosoyotan!”

¹⁶ Pero maytavo sava o makadngey aya a manganohed a akma so vinata ni Isaias, “Ara dava panganohdan o inangay namen aya pawnonongen.”

¹⁷ No saray aya a ichalibri am resolta no kadngey so komapet di Cristo.

¹⁸ Amna vatahen ko, ta sira o di aya manganohed am nadngey darana o kakawyoran

aya takwan akma so nakatolas am,

“Tayto dana ya pinawnonong do atavo a parte no mondo aya.”

¹⁹ Vatahen paro o nakadi da makaintindian sia no Israel o pinawnonong aya dira? Omba, asna akma ya so vinata no Dios a pinatolas ni Moises a makavata sia,

“Parinyen koynio anti a somoli kano may-nanahet no parawaten ko a kasisien dira do kadwan a tawotawo, ta rawaten da anti o logar nio a rawaten a Israel.”

²⁰ Mian angdet ni Isaias a makavata sia o kampilanoghed da no Hentil,

“Nasali da yaken no di omchitachita diaken, as napasinchad ako dira do di omaheahes niaken.”

²¹ Amna vatahen na paya no Dios dira do Israel, “Minhes akoava tomawatawag dira do tawo ko saya a machisobna as maskeh a manganoghed.”

11

No kasisien no Dios do Israel

¹ Vatahen ta paro o nakatadichokod dira no Dios o tawotawo na sa? Omba, takwan Israelita ako a tayabo ni Abraham a yapo do familia ni Benjamin.

² Ara na sava kawayakan no Dios o pinidi na saya a sivog na tawotawo. Akma ya so naporin kaychowa a nakatolas do Chirin na a reklamo ni Elias,

³ “Apo, nidiman da sa atavo o profeta mo sa as kararayaw da so dadayan namen dimo.

Maychatani ako na a navidin a masaray nimo amna tayto da yaken a ichakey a dimanen.”

⁴ Amna nia o tinbay sia no Dios si Elias, “Tayto pa sa o pito a livo (7,000) a mavidin a omonot diaken as di pa minanianib so diosdiosan aya a si Baal.”

⁵ Niaya o mismo a tayto a maparin do Israel sichangoriaw do katayto da no mayhahaw a manganohed do Mangahwad aya a makayamot do grasia no Dios.

⁶ As an ara no grasia no Dios o chinalibri da no mayhahaw aya am makayamot ava do nakaho da sia takwan an ango parawaten no Dios a libri am iyahes nava ahohen.

⁷ Dawa sira o Israelita aya a pinidi no Dios o sinincharan a mahosto do salapan na as sirava o Israelita a tayto a maskeh a manganohed as kano mavota do kakawyoran aya a aran nia o tayto da mismo a chitahen no Israelita saya.

⁸ Niaya pa o nakatolas a kavoyan ta sia,
“Tinorohan sa no Dios so mata a di makavoya kano tadinya a di makadngey tapian di da intindi o kakawyoran aya,”
a nia pa so mismo a kaparin da no Israelita saya a manda sichangoriaw.

⁹ Si Patol a David am mian pa o vinata na akma sia,

“Nayvadiw o logar daya pakahapan so ichapia da a mismo a pakayapoan no kastigo kano kararayawan da.

¹⁰ Kavidinay da mavota do kakawyoran aya as kapayrara da so marahmet a pandidiwan!”

¹¹ Amna vatahen ta paro o kapaychanoanolay dana sira no Dios o Israelita saya? Omba, asna parinyen ya no Dios tapian malibri sa o Hentil as kaynanahet da nira no Israelita saya.

¹² As an makayamot do nakapachisiay no Israel do Dios o tayto a ipakarisibi so rakoh a kasisien kano bendision no aran sino a tawo am chapanngo na paro no karakorakoh no inakyan kano kapian da nia an mawara anti o kapayvidi da do Dios no Israelita saya?

No kalibrian da no Hentil

¹³ Pavatahen ko pa ya dinio a Hentil do ka asa ko apostol a pinidi no Dios a mananawo dinio a nia pa so sincharan ko a mato as rakoh a privilihio,

¹⁴ ta an do diaya as ichaynanahet da no kaydian ko saya a Israel o kasisien aya dinio no Dios as kalibri da.

¹⁵ As an do nakatadichokod da dia no Israelita o Dios as niaya o chinaparin da no Hentil a mian so anohed a maypasngen do Dios am chapanngo na paro anti no kaaro no makarawat so vayo a viay a abo so pandan an mayvidi sa anti ya do Dios?

¹⁶ Tawotawo sa no Dios o apoapo da no Israelita aya as dawa tawo pa sa no Dios o tawo a tayatayabo da. Akma ya so kapachalit no yangaw aya do pinakayapoan na anmana akma pa so kalit no tinapay a asa so pinakayapoan.

¹⁷ As an sira o sivog aya yangaw no kayo a olivo as niposdin sa as kaimo na a asa ka yangaw no matarek a kayo no pasdiaten tapian maviay ka,

¹⁸ am mayanong kava mapamato so karakohan mo, ta arava o anohed mo do katod moaya asa ka yangaw a manghap so viay do kayo aya no olivo, a nia so maparin a maviay an abo ka.

¹⁹ Anmana mayanong paro o kavata mo sia o, “Tayto na sa nikteb o yangaw saya tapian patadien na yaken”?

²⁰ Oyod ya, pero kapanmohen nio ta no pakayapoan na nia am no nakaskeh da manganohed as kainio no chinasi no Dios do nakasaray nio nia. Mapamahbo kamo as kapayvavakel nio a nawri so chitahen o mayanong nio a parinyen.

²¹ Ta an namarin sa no Dios a posdinyen o sivog aya yangaw am chapanngo nio a dia somnivog a yangaw no kayo aya?

²² Matalamad o mahosto aya a kaparin no Dios do katoroh na so mayanong a kastigo dira do omsobna aya sia, as katayto na pa tomoroh so oyod a rakoh a kasisien dira do nanganohed sia, dawa mayanong o kavidin nio a manganohed sia do atavo tapian abo o pakarawatan nio so kastigo.

²³ As sira o tayto aya di manganohed as manehseh sa kano mayvidi sa do Dios am maparin na sa pavidien do kayo aya a pinachitngehan da.

²⁴ Takwan an inio a matarek so pakayapoan as nasonong o kapangay na dinio do kayo amna sira paro pa o sivog aya yangaw no kayo aya o masadit a pavidien na?

No kasisien no Dios do atavo a tawo

²⁵ Pavatahen ko pa dinio o di paya pinapanmo do nakarahan tapian abo o pakayapoan no ipamato nio so karakohan nio. Kakawyoran o katayto da navota no kadwan dira do Israelita as kapachisobna da do inolay no Dios amna manda ya do tiempo no kapaytavo da a manehseh no pinidi saya no Dios dira do Hentil.

²⁶ As an nakarahan ya am maytavo sa anti o Israelita a malibri a akma pa so vatahen no Chirin no Dios,

“Mian anti o Manlibri a yapo do Sion a iya anti so mapayvidi sira so Israelita do Dios,

²⁷ a nia anti so ipakabo ko do atavo a gatogatos da a niaya so trato ko dira.”

²⁸ Tinadichokoran sa no Dios o Israelita a makayamot do kaskeh da manganohed do Evanghelio aya a nia pa so tayto nio a ipakarawat so kalibrian. Pero ichaddaw na sa a makayamot do kasira no sivog a pinidi na a tawotawo na a nakayapo dira do apoapo da sa,

²⁹ takwan maparin ava mabdibdis o Dios dira do pinidi na as pinaytratoan na.

³⁰ Amna inio a Hentil kano adan a di makasinchad as dia manganohed do Dios am tayto naynio a chinasi no Dios do kaskeh daya manganohed no Israelita sichangoriaw,

³¹ as akma pa anti sia o kapakarawat da so kasisien do manam a tiempo a aran tayto sa machisobna do Dios sichangoriaw.

³² Tayto na sincharan o atavo a malit a nakagatos tapian maparin na ipavoya o kasisien na do atavo.

No pakaknikninan no kasisien kano kasolivan

no Dios

³³ So pakakniknin no kasolivan kano plano naya as arava o tawo a maparin a makaintindi sia o oyod aya mato a plano na.

³⁴ Nia pa o nakatolas a komapet sia,

“Ara paro makatodah so pangtoktoan no Dios anmana maparin a makavata so kayan no papirwan na so plano na?”

³⁵ Anmana ara paro mian so ichaytoroh do Dios a nia so ichaparin na a mian so amamawren sia?”

³⁶ Arava, ta no Dios o pakayapoan as maynolay do atavo, a nia so mayanong a dadayan sia a abo so pandan! Amen.

12*No kaparin no viay no asa ka Cristiano*

¹ Kakakteh, makayamot do rakoh aya a kasisien no Dios diaten am tayto koynio a pachisi-Asian do katoroh nio no viay nio a manamonamo a mayserbi do Dios a nia so mayanong kano ichahoho dinio no Dios a somnivog a kanianib nio sia.

² Machalit kamoava do marahet a kaparin no mondo aya asna no kapasivog nio na sia do aktokto nio o kachitachita nio so mapia kano mayanong a nia so inolay no Dios dinio.

³ Vatahen ko paya dinio do kaasa ko a ka pinidi no Dios a pachirawatan na a makayamot do grasia na. Mayanong ava o kaktokto nio no kato nio a tawo as nawri o logar nio a kapanmohen an ango o tinoroh dinio no Dios a ichaparin nio a mayserbi dia,

⁴ takwan akma ta so asa ka karakohan a aro so parte a matatarek so kaserbian.

⁵ Dawa yaten a tayto aro a maychakasa di Cristo am tayto a matatarek o anongen ta.

⁶ As dawa do nakapaychaponged ta a makarawat so grasia am patongtongen ta o matatarek aya a anongen ta do kapayserbi ta do Dios. Sira o mapawnonong so Chirin no Dios am mayanong o kapawwyod da sia serbien o kasolivan daya a tinoroh dira no Dios.

⁷ Alit da pa no tay-anongen sia o kapayserbi do kadwan, anmana sira o mananawo.

⁸ Sira pa o mapaynananawo am chitachitay da sia o kapaypahni da so saray no kadwan, sira o mian so ichaytoroh am mayanong o kasoyot da a tomoroh, sira o manyokoyokod am pakapiay da so kapanyokoyokod da as sira o makapanidong am makasoyot sa kano makasonong sa a mapavoya so kasisien.

⁹ Ipavoya nio o kayan no sivog a addaw nio no atavo. Maypavawa kamo do marahet as kanawri no chitachitahen nio o mapia.

¹⁰ Makarakoh kamo so addaw kano anib do kadwan dinio a makakakteh.

¹¹ Mangolangolay kamoava asna no kapakapangto nio do trabaho nio a nia so ipayserbi nio do Apo taya.

¹² Do katayto no panapanayahen nio do Dios am makasoyot kamo kano makarakoh kamo so pasinsia a aran mian o pandidiwan nio as kafermi nio pa a machahoahok.

¹³ Sidongen nio sa o kakakteh nio a maykaylangan as kayavayava nio nira no estranghero.

¹⁴ An mian sa o mapakasiasi dinio am nawri ava o akdawen nio o kakastigo dira asna no kapachahoahok nio do kabendision dira no Dios.

¹⁵ Machipasoyot kamo do mian so ichasoyot as machipandidiw kamo do mian so kangsangsa-han.

¹⁶ Chitahen nioava o kapachitarek nio do ichakey no kadwan anmana kaktokto nio nia o kaoyod nio a masolib. Nawri sava o chitahen nio a pachirayayan o maato a tawo asna sira pa o makasiasi.

¹⁷ Chitahen nioava vahsan o marahet a pinarin da dinio as nawri o parinyen nio o mapia do salapan no atavo.

¹⁸ Pavawahen nio o kapachidimadiman nio.

¹⁹ Ichaddaw a kaychayvan, an mian o namarin dinio so marahet am chitachitahen nioava o kapamahes nio, asna parawaten nio do Dios ta iya o mamahes ninio. Akma so vatahen no Chirin na, “No kapamahes am mian diaken dawa tomoroh ako anti so kastigo, kwana no Apo ta.”

²⁰ As, “An no komontra aya dimo as mapteng anmana mawaw am torohan mo sia so kanen kano inomen na. Ta do kaparin mo sia ya am ipavoya mo sia o mayanong a parinyen,” a nia pa so nakatolas a Chirin no Dios.

²¹ Mapahomis kamoava do marahet as homisen nio o marahet no mapia.

13

No anongen ta manganohed do panyokoyokoran no gobierno

¹ Anohdan nio sa o mian so anongen do gobierno, takwan tinongdo sira kano tinorohan sa ya no Dios so ipakapamarin.

² An sino o somobna so panyokoyokoran no gobierno am machisobna do Dios as mayanong a kastigoan.

³ Mangamomo sava o manyokoyokod dira do mapia so parinyen asna sira o mian so sadan. Dawa mamarin kamo so mapia tapian ipakamia daynio as kabo no ichamo nio.

⁴ Tinovoy sa o manyokoyokod a ichapia no tawo pero an mian o pinarin nio a marahet am mayanong o kamo nio takwan kastigoan daynio a nia so anongen a tinoroh dira no Dios.

⁵ Amna moyvoh ava o kamo nio a nawri so pakayapoan no kapanganohed nio asna makayamot do kania no mapanmo nio a mayanong a parinyen nio.

⁶ Mamaga kamo do logar nio a pagan do gobierno a nia so hapan so itangdan dira do tayto aya maytrabaho do gobierno a nia so mayanong nio a parinyen.

⁷ Itoroh nio dira o atavo a mayanong da marawat a akma so anohed kano anib.

No anongen ta do kapayengay ta a tawo

⁸ Pagan mo o amamawren dimo pero nawri o vidinen mo a maparin a amamawren dimo o addaw mo takwan no makatoroh nia o addaw na do kapayengay na am mapatongtong na o yokoyokoran sia no Dios.

⁹ Takwan an onotan ta o panyokoyokoran a makavata so, "Ichaddaw mo o kapayengay mo

a tawo a akma so kaddaw mo no romanes a karakohan mo,” am tayto ta na mapatongtong o atavo a panyokoyokoran a akma so, “Mangadwan kava, mandiman kava so tawo, manakaw kava, maynanahet kava,” kano kadwan pa sa.

¹⁰ Takwan an ichaddaw ta o kapayengay ta am mamarin tava sia so marahet as kadi ta mapasadan so panyokoyokoran aya no Dios.

¹¹ Do kapanmo ta so tiempo aya as kapaypasngen dana no kalibri na diaten no Apo taya am mayanong o kapayvangan ta na.

¹² Maysehsehdang dana as dawa karoan ta na sa o paparinyen do kasarisarian as kanawri no pawnayen ta o serbien do kasobna ta so marahet.

¹³ Onotan ta o viay aya no mian do kasehdangan as kadi ta mayrarayawan so tiempo a maychaynoynom kano mapaynolay do mararahet a pariparinyen, kapaydidiman as kano kaynana-het.

¹⁴ As kanawri dana no chitachitahen nio a onotan o Apo taya a si Jesu Cristo as kadi nio na palogaran do marahet a ichakey nio a mapawnot dinio a makagatos.

14

No nanawo a komapet do kadi ta manhosgan so kadwan

(1 Corinto 8:1-10,13)

¹ An mian dinio o dekey pa so kapanmoan so panganohdan ta saya am paroparohen nioava kano dibatien nioava as rawaten nio a asa ka kakteh di Jesus.

² Mian sa o manganohed dia o kaparin da so koman so aran ango a kanen pero mian pa sa o kadwan a di makanit a koman so aran ango.

³ Mayanong ava o kaparoparo sia no koman aya so aran ango o mian aya so dia parin na kanen as alit na pa no kadi na mayanongan a mamaroparo no mian aya so ichaskeh a kanen, takwan mayalit sa sincharan no Dios a kaman-ganakan na.

⁴ Arava o mian so anohed a omhosga do di na pachirawatan as an ara si Cristo o Apohen na am iya o mayanong a ompesek sia an mapia anmana marahet o pachirawatan naya.

⁵ Mian o omsinchad do asa karaw a matoato kano kadwan sa araw do domingo as mian sa o omalit sira. Payponged nio na iktokto an no siyo mayanong.

⁶ Sira o mian aya so pidien a araw am parinyen da ya a iyanianib da so Apo taya as sira o mian aya so ichaskeh a kanen am onotan da ya do kakey da mapakamia so Dios. As alit da pa no makakan so aran ango ta onotan da ya a mamahemahes kano omdaday so Dios.

⁷ Arava o anohed no asa ka tawo a maynolay do viay na,

⁸ takwan no Apo taya o pakayapoan no viay ta as mayanong a maynolay diaten a mayalit do kaviay ta pa anmana do kadiman ta,

⁹ takwan nadiman as nayvangon si Cristo tapian iya o Apohen as maynolay do atavo a maviay kano nadiman dana sa.

¹⁰ Dawa arava o anohed mo a omhosga do kakteh mo takwan ipaychaponged ta anti a

isalap o karakohan ta do panhosgan no Dios.

¹¹ Nia pa o vatahen no Chirin na,

“Masigorado ko, kwana no Apo taya, o kapaytavo anti no tawo a omsinchad dia o kayaken no Dios as kadogod da do salapan ko.”

¹² Makayamot do kapaychaponged ta anti a omsalap no karakohan ta do Dios,

¹³ am mayanong pava o kanawri no chitahen ta o kahosga ta so kadwan an dia voken a no kachitachita ta so kapavawa ta so kayan no parinyen kano pavatahen ta a ichadodog no kakteh ta.

¹⁴ An do diaken dana a makayamot do katayto ko na omonot di Cristo am mapanmo ko o kabo no rahet no kakan so matatarek a kanen, pero no asa ka tawo a manganohed pa do kadi na mayanongan no kadwan a kanen am makagatos an kanen na o mapanmo na a di mayanong.

¹⁵ As an no kanen mo as pakayapoan no kadodogan no kakteh mo am tayto mo ipavoya o kabo no addaw mo nia o kakteh moaya. Amna mayanong ava o kadodog mo so kakteh mo a makayamot do kanen takwan nadiman si Cristo a omadidi sia ya.

¹⁶ Dawa makapatak kamo tapian di mayvadiw a marahet kano kadodogan o parinyen nio a aran mapanmo nio a abo so rahet,

¹⁷ takwan no kanen ava anmana no inomen ava o maimportante dana do komwan do paypatolan no Dios asna nawri o mayanong o kachitachita ta so manamonamo a kaparin no viay as kapaypangay no kapia no anod kano kasoyosoyotan ta a makayamot do sidong no

Espirito no Dios,

¹⁸ as an nia o onotan ta am payserbian ta si Cristo as kapakamia ta so Dios kano kadwan as kabo no adodogen ta.

¹⁹ Dawa nawri sa o parinyen kano chitachitahen ta o ipaypapia no kapaychakasa ta as ipaypahni no saray no kadwan diaten.

²⁰ Mayanong ava o kararayaw no pinarin no Dios do viay no asa ka tawo a makayamot do kanen; as aran mapanmo ta o kabo no somnivog a di mayanong a kanen am rakoh o sadan ta an pakayapoan no kadodog no kakteh ta o parinyen ta.

²¹ Dawa mayanong ava o kakan ta so karne kano kaynom ta so vino anmana kayan no aran ango pa a pariparinyen ta a ichadodog kano ipakagatos no kakteh ta.

²² An ango anohdan mo do akma saya sia am onotan mo do tanyan mo a omsalap so Dios takwan mapia as masoyot o abo so parinyen a machisobna do mapanmo na a mayanong.

²³ Dawa no tawo a koman a maykamadamadanan am makagatos, takwan gatos no asa ka tawo o kaparin na so paykamadamadanan na.

15

No anongen ta a komita so ichapia no kadwan

¹ Dawa yaten a mahni dana do panganohdan taya am mayanong o kasidong ta sira so kakakteh ta a makakaha pa so saray as kadi na moyvoh no karakohan ta no pakamiahen ta.

² Chitahen ta o kapakamia ta so kadwan diaten a nia so ipaypahni ta so kakakteh ta sa do panganohdan taya.

³ Takwan aran si Cristo am nawri ava o chinita na o kapakamia na so karakohan na, dawa maparin na vatahen o akma so nakatolas aya, “Nakarawat ako so kaparoparoan kano soli no tawo do Dios.”

⁴ As no atavo sa ya a nakatolas kaychowa a Chirin no Dios am pinatolas sa a ipaynananawo diaten tapian maypasinsia kano masoyosoyot ta do kapanapanaya ta so promisa na sa.

⁵ As tayto ko akdawen do Dios a iya so tomoroh dinio so pasinsia kano kasoyosoyotan o kapia no kapaychakasa nio a omonot di Jesu Cristo,

⁶ tapian makasa kamo a omdaday so Dios a Ama no Apo taya a si Jesu Cristo.

No ipakapamarin no Evangelio aya do atavo a tawo

⁷ Dawa rawaten nio o kadwan dinio a akma so nakasonong no karawat dinio ni Cristo a nia so ichapamato nio so ngaran no Dios.

⁸ Kapanmohen nio ta nawara si Cristo a somidong sira so Israelita a mapavoya nia o kapatongtong sia no Dios o promisa na sa dira do Israel,

⁹ as kano tapian ipavoya na o kasisien no Dios dira do Hentil a nia so pakayapoan no rakoh a dadayan so ngaran na a akma pa ya so vatahen no Chirin na,

“Pamahmahsan koymo as kapakakanta ko anti sia o kadaday ko dimo do panghovokan da no Hentil,”

- 10 as vatahen na pa,
“Machipasoyot kamo a Hentil dira do tawotawo saya no Dios a Israel,”
- 11 kano vatahen na pa ya,
“Dadayen nio o Dios, inio a Hentil; pamato- hen sia no atavo a tawo.”
- 12 Niaya pa o vinata ni Isaias,
“Mian anti o tayabo ni Jesse a maypatol dira do Hentil a iya pa anti so yanan no kalibrian da.”
- 13 Dawa tayto ko akdawen do Dios do sidong dinio no Espirito na o katoroh na dinio so kasoyosoyotan kano kaydamnayan no aktokto a makayamot do saray nio do katayto taya a ompanapanaya so Mangahwad taya.

No rason ni Pablo a mapatolas sia ya

14 Kakakteh, mapanmo ko o katayto nio na makapanmo so mayanong as kasosolib nio do nanawo a komapet do Dios as kaparin nio na mananawo so kadwan.

15 Amna mian pa o angdet ko a maytolas as mapanakenakem sia dinio o matatarek a nanawo a makayamot do nakapidi diaken no Dios a mananawo dinio a Hentil.

16 Tinoroh na diaken o privilihio aya a maparapit so Evanghelio no Apo taya a si Jesu Cristo dira do Hentil tapiyan rawaten sa no Dios a makayamot do nakapayvadiw sira no Espirito na a manamonamo do salapan na.

17 Dawa mian o anohed ko a makayamot do sidong ni Jesu Cristo a mapamato so trabaho koaya a tinongdoan diaken no Dios.

¹⁸ Moyvoh a maparin ko a pangononongan am no pinarin ni Cristo a makayamot do trabaho ko kano kapananawo ko a nia so pinanganohed da no Hentil.

¹⁹ Nanganohed sa ya a makayamot do navoya da a makakniknin a ipakapamarin no Espirito no Dios, as tayto ko na pinawnonong o Evanghelio aya a komapet di Cristo a makayapo do Jerusalem a manda do mavawa Illyricum,

²⁰ as tayto ko pa mavidin a nawri so chita-chitahen o kapakangay ko pa do logar sa a di pa nakadngey so ngaran aya ni Cristo takwan ichahoho koava an nawri sa ngayan ko o ari dana sa narapit no kadwan a mananawo.

²¹ Akma ya so nakavata sia,

“Sira o adan a di makasinchad kano di pa nakadngey am makaintindi sa anti as kaywang no mata da do kakawyoran,”

²² a niaya o tayto a pakayapoan no chinasaloyal ko a mangwan dinio.

No kahoho ni Pablo a makavoya sira do Roma

²³ Do katayto ko na naparin a omrapit so matatarek sa a kavahayan do mangket naya diamen dia as kano nakayendes ko na mahoho a mangwan dinio,

²⁴ am an mangwan ako anti do España am somali ako anti dinio as kainio anti no mapadinadinaw diaken an nakarahan o mapia a kapaychakasa ta.

²⁵ Asna sichangoriaw am tayto ako pa mangwan do Jerusalem a maparapit so sidong dira do kakakteh ta sawri daw,

²⁶ takwan tayto sa nasoyosoyot o kakakteh ta saya do provinsia no Macedonia kano Acaya* a mapayvayavayat so sidong dira do mangaylangan sa a kakakteh ta do Jerusalem.

²⁷ Sira o kakakteh taya do Acaya† kan do Macedonia a Hentil am tayto da ya ichasoyot a parinyen as kasinchad da pa dia a anongen da do kadi da makavahsan dira takwan sira mismo o yapo do Jerusalem a Israelita a naparapit sia dira o Evangelio aya a chinalibri da.

²⁸ Dawa an maparapit anti o sidong daya am mangay ako dinio a manam so kapangwan ko do España,

²⁹ as tayto ko a masigorado o karakoh anti no bendision kano kasoyosoyotan ta a makayamot di Cristo.

³⁰ Kakakteh, makayamot do kapaychakasa ta do Apo taya a si Jesu Cristo as kano addaw nio a yapo do Espirito no Dios am tayto ko akdawen dinio o kapachahoahok nio niaken,

³¹ tapian malibri ako pa do marahet a plano da no di pa saya manganohed do Judea as kano tapian mapia o karisibi da sia no kakakteh ta saya do Jerusalem o iyangay koaya dira.

³² As do inolay no Dios am makarapit ako dinio a masoyot as kaparin ta anti a maychakasa a maysoyosoyot.

³³ Tayto ko akdawen do Dios a iya so pakayapoan no kaydamnayan no aktokto do kaiya no mavidin a machichasa dinio. Amen.

* **15:26 15:26** *Anmana: Greece.* † **15:27 15:27** *Anmana: Greece.*

16

No kapakapia so Dios ni Pablo kano vidin na dira

¹ Tayto ko ichahoho a ipasinchad dinio si Phoebe a asa ka kakteh ta a mayserbi do timban do Cencrea.

² Iyavayava nio sia do ngaran no Apo taya a nia so mayanong diaten a makakakteh. Sidongen nio sia do aran ango a kasidongan nio sia takwan oyod dana aro o nasidong na a kanatonan ko.

³ Ipakapia nio pa yaken so Dios dira da Priscilla kani Aquila a sira so rakoh so sidong do trabaho koaya di Jesu Cristo,

⁴ as sira pa o nanngannga so viay a makayamot diaken. Yaken ava o mamahemahes dira as sira pa o kakakteh ta sa a Hentil.

⁵ Akma pa saw o kapakapia nio niaken so Dios dira do kakakteh ta sa a tayto a mavayavayat do vahay da as kano ichaddaw taya kakteh a si Epäenetus a iya so nanoma a manganohed di Cristo do provinsia no Asia,

⁶ as kan di Maria pa a oyod a rakoh so trabaho a makayamot dinio.

⁷ Kapan pa sa no Dios o kaydian ko sa a sa Andronico kani Junias a sira so nanma kaniaken a manganohed. Nararayay ko sa ya do kalaboso as mapia o kasinchad da sira ya no apostoles.

⁸ Ipakapia nio pa yaken so Dios di Amplias a oyod ko a ichaddaw a makayamot do Apo taya,

⁹ kani Urbanus a rarayay ta a maytrabaho di Cristo, as kani Estaquis a mapia ko a kayvan,

¹⁰ as kani Apelles a chinaproyban dana so saray ni Cristo. Parapiten nio pa o kapakapia koaya so Dios do familia ni Aristobulus,

¹¹ kan do kaydian kori a si Herodion, kan do kakakteh ta sa do Apo taya a mian do vahay da Narciso.

¹² Ipakapia nio pa yaken so Dios da Trifena kani Trifosa a sira so tayto a mayserbi do Apo taya, kano ichaddaw taya a si Persida a rakoh so natrabaho do Apo taya,

¹³ kan di Rufus, asa ka mapangto a pachirawatan no Apo taya, as kan di ina na a iya so akma ko nay romanes a ina.

¹⁴ Kapan sa no Dios sa Asincritus, Flegon, Hermes, Patroba, Hermas kanira no kakakteh ta sa a rarayay da.

¹⁵ Aran sa Filologus, Julia, Nereus, kano kakteh naw a mavakes as kan di Olimpas kano atavo sa a kamanganakan no Dios a rarayay da.

¹⁶ Mapakapia kamo so Dios do kadwan dinio a makakakteh. Tayto sa mapakapia dinio so Dios o atavo sa a mavayavayat dia a kakakteh ta.

¹⁷ Kakakteh, tayto ko akdawen dinio o katovid nio dira do mapasitnan so kapaychokontra as mananawo so matarek do tayto nioaya onotan. Nyeng nio sa pachivawan o akma saya sia a tawo,

¹⁸ takwan sira am mayserbi sava di Cristo ta nawri o chitahen da o kapamato da so karakohan da as do maavid a vahevahey am otapan da sa o masonong a mabdibdis so aktokto.

¹⁹ Pero tayto a mavahey o kasivog nio na a mahni do panganohdan taya a nia so oyod ko a ichasoyot. Ichahoho ko an no komwan do mapia

o yanan no kasolivan nio as dia no komwan do marahet.

²⁰ No Dios a mapaychakasa diaten o tayto ko a ichasaray a omhomis so trabaho ni Satanas so makalo. Bendisionan kamo pa no Apo ta a si Jesu Cristo as katoroh na pa dinio so grasia na.

²¹ Mapakapia dinio so Dios si Timoteo a rarayay ko a mapawnonong so Chirin no Dios as kanira no kaydian ko sa a sa Lucio, Jason kani Sosipater.

²² Aran yaken a si Tertius a tayto na pachirawatan ni Pablo a maytolas nia am mapakapia ako dinio so Dios do ngaran no Apo taya.

²³ Mapakapia pa so Dios dinio si Gaius a iya so tayvahay so katdan koaya, as kanira pa no atavo a membro no timban aya dia a mavayavayat do vahay naya. Mapakapia pa so Dios si Erastus a tesorero no kavahayan aya as kano kakteh ta a si Quartus. [

²⁴ Sidongen kamo pa atavo no Apo ta a si Jesu Cristo as katoroh na pa dinio so grasia na. Amen.]

²⁵ Dadayen ta o Dios a iya so makaparin dinio a mahni so kapaytetnek do Evangelio aya a nia so tayto ko a pawnonongen. Niaya am pinapanmo ava do nakarahan a tiempo,

²⁶ pero sichangoriaw a akma so nakatolas kano pinavata da no profeta kaychowa am tayto dana a pinapanmo do atavo a tawo takwan mian do plano as inolay no Dios o kayan da no manganohed do atavo a kavahayan.

²⁷ Dawa no Dios aya a iya so mavoyvoh a makapanmo so atavo o dadayen kano pamato-

hen a abo so pandan a makayamot di Jesu Cristo!
Amen.

Ivatan
New Testament plus Psalms and Proverbs

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivatan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

62508313-bcb1-53b4-b1bd-e4271f5cec34